

EUROPESE UNIE

HET EUROPEES PARLEMENT

DE RAAD

**Straatsburg, 29 april 2026
(OR. en)**

**2025/0262(COD)
LEX 2513**

**PE-CONS 8/1/26
REV 1**

**NDICI 3
DEVGEN 14
RELEX 114
PE 10
ACP 11
COAFR 27
COASI 23
COEST 71**

**COLAC 14
COWEB 11
ELARG 12
MAMA 24
GLOBAL GATEWAY 8
FIN 163
ECOFIN 117
CODEC 126**

VERORDENING

VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

TOT WIJZIGING VAN VERORDENING (EU) 2021/947

**WAT BETREFT GROTERE EFFICIËNTIE VAN DE GARANTIE VOOR EXTERN
OPTREDEN**

VERORDENING (EU) 2026/...
VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 29 april 2026

tot wijziging van Verordening (EU) 2021/947
wat betreft grotere efficiëntie van de garantie voor extern optreden

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name de artikelen 209 en 212,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure¹,

¹ Standpunt van het Europees Parlement van 10 maart 2026 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad) en besluit van de Raad van 30 maart 2026.

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De externe financieringsinstrumenten van de Unie, waaronder het Europees Fonds voor duurzame ontwikkeling+ (EFDO+), zoals vastgesteld bij Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad², blijven gebaseerd op de doelstellingen en beginselen van het externe optreden van de Unie, zoals vastgelegd in artikel 3, lid 5, en de artikelen 8 en 21 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), alsook op het beleid van de Unie op het gebied van ontwikkelingssamenwerking, zoals vastgelegd in artikel 208 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). De maatregelen gericht op versterking van de efficiëntie van de bij Verordening (EU) 2021/947 ingestelde garantie voor extern optreden (de “garantie voor extern optreden”) moeten volledig consistent zijn met de bovenvermelde doelstellingen en beginselen, en zorgen voor afstemming tussen het beleid van de Unie en de eigen prioriteiten van partnerlanden.

² Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juni 2021 tot vaststelling van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Europa in de wereld, tot wijziging en intrekking van Besluit nr. 466/2014/EU van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EU) 2017/1601 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EG, Euratom) nr. 480/2009 van de Raad (PB L 209 van 14.6.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

- (2) De mondiale geopolitieke en geo-economische context vereist dat de Unie haar inzet bevestigt om wederzijds voordelige partnerschappen met partnerlanden tot stand te brengen, onder meer haar inzet om de democratische instellingen te consolideren, de regionale stabiliteit en veiligheid te versterken, migratieproblemen aan te pakken, menselijke ontwikkeling te bevorderen, toeleveringsketens te diversifiëren, de op regels gebaseerde internationale orde te handhaven en de gevolgen van Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne aan te pakken.

- (3) De Unie en haar lidstaten blijven samen 's werelds grootste verstrekkers van officiële ontwikkelingshulp en hun strategische ambities en acties vereisen daarom een grote zichtbaarheid. In het kader van de Team Europa-aanpak moeten het internationale samenwerkingsbeleid van de Unie en dat van de lidstaten elkaar aanvullen om de doeltreffendheid, het effect en de toegevoegde waarde van hun collectieve bijstand te verbeteren en bij te dragen tot het vergroten van de bekendheid met en de zichtbaarheid van het optreden van de Unie en haar lidstaten in partnerlanden.

- (4) In het rapport-Draghi van 2024 over de toekomst van het Europese concurrentievermogen wordt aanbevolen te zorgen voor een grotere betrokkenheid van de particuliere sector en buitensporige externe afhankelijkheden te verminderen door de voorziening van grondstoffen, schone energie, duurzame vervoersbrandstoffen en schone technologie uit de hele wereld veilig te stellen, en door de Global Gateway-strategie zoals vastgesteld in de gezamenlijke mededeling aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's en de Europese Investeringsbank van 1 december 2021, getiteld “De Global Gateway” (de “Global Gateway”), alsook de groeiplannen voor de uitbreidingslanden en de brede partnerschappen met het nabuurschap, die extra middelen vereisen, te verbeteren en ten volle te benutten.
- (5) Een belangrijk financieringsinstrument van de Unie voor de verwezenlijking van de Global Gateway-doelstellingen en de strategische investeringen is het EFDO+, en met name de begrotingsgarantie, een onderdeel van de garantie voor extern optreden. Efficiëntiewinsten met betrekking tot de garantie voor extern optreden zouden het mogelijk maken de prioriteiten van het externe optreden van de Unie te financieren, onder meer door de Global Gateway mogelijkwijs op te schalen, en tegelijkertijd een gedifferentieerde contextspecifieke aanpak te hanteren voor partnerlanden, met name die waarvan is vastgesteld dat zij in een situatie van kwetsbaarheid of conflict verkeren, de minst ontwikkelde landen en arme landen met een zware schuldenlast.
- (6) Rekening houdend met de risico's van buitenlandse invloed en concurrerende initiatieven moet er bij de uitvoering van het EFDO+ op worden gelet dat de Unie in het kader van de garantie voor extern optreden alleen steun verleent aan concrete acties die in overeenstemming zijn met de waarden en belangen van de Unie en die een gelijk speelveld en eerlijke concurrentie voor ondernemingen van de Unie waarborgen.

- (7) Het EFDO+ heeft te maken met een zeer grote vraag van de Europese Investeringsbank (EIB), de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBWO) en andere instellingen voor ontwikkelingsfinanciering, zoals bevestigd door de evaluatie door de Commissie van de externe financieringsinstrumenten voor de meerjarige financiële kaders 2014-2020 en 2021-2027.
- (8) De garantiedekking van het EFDO+ kan tot 2027 worden verhoogd door gebruik te maken van overschotten van het Europees Fonds voor duurzame ontwikkeling (EFDO), zoals ingesteld door Verordening (EU) 2017/1601 van het Europees Parlement en de Raad³, en door efficiënter gebruik te maken van de begrotingsgarantie van de Unie door de aansprakelijkheid van de Unie in het kader van het exclusieve specifieke investeringsvenster van de EIB voor verrichtingen met statelijke tegenpartijen en niet-commerciële substatelijke tegenpartijen af te bouwen van 65 % tot 60 %. Die vermindering van aansprakelijkheid zou pas van kracht worden na wijziging van de desbetreffende garantieovereenkomst tussen de Commissie en de EIB. De toewijzing van overschotten uit nog lopende instrumenten ten behoeve van het EFDO+ moet de onderhandelingen over het meerjarig financieel kader voor de periode na 2027 onverlet laten.

³ Verordening (EU) 2017/1601 van het Europees Parlement en de Raad van 26 september 2017 tot instelling van het Europees Fonds voor duurzame ontwikkeling (EFDO), de EFDO-garantie en het EFDO-garantiefonds (PB L 249 van 27.9.2017, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1601/oj>).

- (9) De toewijzing van de overschotten van de EFDO-garantie aan de EFDO+-voorziening met ingang van 31 december 2024 vereist een afwijking van artikel 216, lid 4, punt a), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad⁴.
- (10) In het belang van een evenwichtig en inclusief extern optreden dat de bredere geopolitieke verbintenissen van de Unie weerspiegelt, moet de toewijzing van overschotten van de EFDO-garantie aan de EFDO+-voorziening zo plaatsvinden dat alle in aanmerking komende regio's op een evenwichtige wijze worden gefinancierd, zoals vastgelegd in de financiële geografische toewijzingen als vastgesteld in Verordening (EU) 2021/947, en met name met de in artikel 6, lid 2, punt a), van die verordening bedoelde minimumbedragen die aan geografische programma's zijn toegewezen.
- (11) Om het gebruik van middelen van de EFDO+-garantie toe te staan voor de betaling van beroepen op de EFDO-garantie met ingang van 31 december 2024, is een afwijking van artikel 214, lid 6, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 vereist.

⁴ Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (12) De capaciteit van de EIB, de EBWO en de instellingen voor ontwikkelingsfinanciering om extra middelen efficiënt te besteden, moet worden vergroot door het kader voor blendingverrichtingen te vereenvoudigen, garantie- en overeenkomsten inzake technische bijstand met dezelfde uitvoerende partner te consolideren en de frequentie van financiële rapportering terug te brengen van een driemaandelijke naar een halfjaarlijkse rapporteringsverplichting. Vereenvoudiging is van essentieel belang om te zorgen voor particuliere investeringen op grote schaal, het hefboomeffect van Uniemiddelen te vergroten en een voorspelbaar klimaat te creëren voor particuliere partners die bereid zijn om mee te investeren in duurzame ontwikkeling.
- (13) Bovendien moet, wat vereenvoudiging betreft, de verplichting voor uitvoerende partners om de informatie te controleren over afzonderlijke verrichtingen in het kader van de garantieovereenkomsten die uitvoerende partners in hun jaarlijkse rapportering aan de Commissie moeten verstrekken, worden geschrapt, aangezien dat niet vereist is op grond van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509.
- (14) Efficiëntie en vereenvoudiging moeten gepaard gaan met passende transparantie en verantwoordingsplicht, in overeenstemming met de rapporteringsverplichtingen van de Commissie uit hoofde van artikel 41, lid 7, van Verordening (EU) 2021/947 ten aanzien van de begrotingsautoriteit, met inbegrip van duidelijke informatie over de prestaties van het EFDO en het EFDO+, over de hefboomwerking van de middelen, de toewijzing van middelen aan programma's en projecten, de totale overschotten en tekorten, de oorsprong van eventuele overschotten en de voor herverdeling voorgestelde bedragen. De Commissie moet duidelijk en regelmatig verslag uitbrengen over de additionaliteit van EFDO+-verrichtingen, waarbij moet worden bewezen dat de ondersteunde portefeuilles een hoger risicoprofiel hebben dan vergelijkbare normale investeringsactiviteiten van uitvoerende partners.

- (15) Daar de doelstellingen van deze verordening, namelijk de betrokkenheid van de Unie bij haar partnerlanden te versterken en buitensporige externe afhankelijkheden van de Unie af te bouwen, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang en de gevolgen van het optreden beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 VEU neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan wat nodig is om die doelstellingen te verwezenlijken,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1
Wijzigingen van Verordening (EU) 2021/947

Verordening (EU) 2021/947 wordt als volgt gewijzigd:

1) in artikel 30 wordt lid 4 vervangen door:

“4. In afwijking van artikel 212, lid 3, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad* worden terugbetalingen en door een op grond van deze verordening ingesteld financieringsinstrument gegenereerde inkomsten toegewezen aan het oorspronkelijke begrotingsonderdeel, na aftrek van beheerkosten en vergoedingen.

In afwijking van artikel 216, lid 4, punt a), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 wordt elk overschot van voorzieningen voor de EFDO-garantie uit hoofde van Verordening (EU) 2017/1601 dat in 2025, 2026 en 2027 is gerapporteerd in het bij de ontwerpbegroting gevoegde werkdocument overeenkomstig artikel 41, lid 5, punt h), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, gebruikt voor de voorziening van de door het EFDO+ ondersteunde begrotingsgarantie.

De in de eerste en tweede alinea van dit lid bedoelde middelen vormen interne bestemmingsontvangsten in de zin van artikel 21, lid 5, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509.

* Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).”;

2) aan artikel 31, lid 8, wordt de volgende alinea toegevoegd:

“In afwijking van artikel 214, lid 6, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 worden EFDO+ middelen met betrekking tot de voorziening van de door het EFDO + ondersteunde begrotingsgarantie en waarnaar wordt verwezen in artikel 214, lid 4, eerste alinea, punten b) en d), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, gebruikt voor de betaling van beroepen van meer dan 10 miljoen EUR op de EFDO-garantie in 2025, 2026 en 2027.”;

3) in artikel 36, lid 1, wordt de tweede alinea vervangen door:

“De EIB heeft de exclusiviteit voor verrichtingen met statelijke tegenpartijen en niet-commerciële substatelijke tegenpartijen in het kader van het exclusief specifiek investeringsvenster. In het kader van dat exclusieve specifieke investeringsvenster wordt onder eigenmiddelenbijdrage de overname van het restrisico verstaan en dekt de EU-garantie 60 % van het totale bedrag aan uitbetaalde kredieten en verleende garanties in het kader van de financieringsverrichtingen van de EIB, verminderd met de terugbetaalde bedragen en vermeerderd met alle daarmee verband houdende bedragen.”;

4) in artikel 38 wordt lid 6 geschrapt.

Artikel 2
Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Straatsburg,

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter